

waarin zij onderwijs moeten geven; van de Zedekunde hebben ze geen denkbeeld. Dat de leiding van zulke menschen niet altijd gunstig op de kinderen werkte, behoeft ons waarlijk niet te verwonderen.

Na verloop van eenigen tijd worden dan de kinderen ontslagen door den Schoolmeester. Zij krijgen dan een loffelijk getuigschrift, waarin van de bekwaamheden der kinderen nog al hoog wordt opgegeven. En hoever is het kind nu in werkelijkheid gevorderd? Wel, het kan lezen, nog wat gebrekkig, maar dat zal mettertijd wel beter worden; bovendien kan het letters maken, misschien ook schrijven. En dan kennen ze den Catechismus en een derde deel van de Psalmen van Dathan. Voeg hier nu bij, dat ze ook Fransch kunnen praten, bijna zoo goed als hun meester, die er niet veel van verstaat. Het zedelijk gedrag is geïnteresseerd aan de kennis. Zij hebben geleerd den huichelaar te spelen, Meester en Ouders te bedriegen en in 't heimelijk „vele snootheden te bestaam“, die ze later openlijk zullen bedriegen.

Eindelijk is het nu zoover gekomen, dat de kinderen nog andere wetenschappen moeten leeren. Algemeen wordt de Latijnsche taal aangemerkt als de sleutel om het geheim-kabinet der geleerdheid te ontsluiten. De meeste fatsoenlijke kinderen moeten Latijn leeren en tot dat einde zendt men ze naar de Publieke Scholen. De Latijnsche jongens muntten uit in kwaad te doen; met dat vooroordeel komt de jeugd op de school en hier durven ze openlijk te doen wat ze vroeger heimelijk deden... Mot de onderwijzing gaat het hier veelal niet beter dan in de Fransche Scholen. Vele Leermeesters zijn Duitschers, die wel Latijn, maar geen Nederduitsch verstaan. 't Spreekt dan ook vanzelf, dat op die manier het onderwijs vaak gebrekkig moet zijn. Komen deze leerlingen dan ook op de Academie, dan zijn ze nauwelijks in staat, om de lessen der Hoogleraren half te verstaan. Maar dat komt er ook niet zooveel op aan, want de meesten kunnen toch maar op de Academie om er hun vermaak te scheppen; niet om te leeren, maar om te lichtmissen; allermint om nutte leden van de Maatschappij te worden. Inmiddels hebben ze aan de ouders heel wat gekost en in ruil daarvoor heel wat verdriet en hartezeer gegeven.

Zonder twijfel is bovenstaande schets al te donker gekleurd. Wat bij sommigen voorkwam, wordt als algemeen aangegeven. Toch zal er ongetwijfeld zoo veel waars in zijn, dat we met dankbaarheid mogen vaststellen, dat het onderwijs van ouzen tijd aan de te stellen eischen heel wat beter voldoet. Hier en daar is er nog wel een trekje van gelijkheid. Denk maar aan onze bewaarschooltjes op sommige plaatsen en aan het gebruik, dat sommige jongelui van hun academische voorrechten maken.

't Hoop, bij de vele klagers van het heelen door een blik op het verleden nog de geschiktheid tot een beetje dankbaarheid te hebben vermeerderd.

Gr.

G. MEIMA.

GREPEN UIT DE SCHRIFT.

I.

Het gescheurde kleed.

En de hooge priester, verscheurende zijn kleederen, zeide: Wat hebben wij nog getuigen van noode?

Marcus 24 63.

Jezus Christus heeft ook het komediespel moeten verdragen. Hij, de waarachtige, in wien de vorm altijd het wezen openbaart, en die nooit een schijn aanneemt, als er geen wezen, en geen werkelijkheid achter verborgen ligt, hij heeft het moeten verdragen, dat de laatste priester van het Oude Testament, staande in de onmiddellijke nabijheid van het laatste en volkomen Offerlam, een schijnspeel heeft vertoond. De komedie van het gescheurde kleed. Och, dat Kajafas zijn kleed scheurde, dat is zoo erg niet. Maar hij heeft Jezus het hart gescheurd; en Jezus droeg ook dit, om ons, die niet beter zijn dan Kajafas, en die ook een valschen schijn durven aannemen tot in Gods tegenwoordigheid toe, te verlossen in geest en in waarheid.

Want was dat geen komedie? Zie, daar zit de priester, Kajafas. Een hooge priester mag, volgens de wet, geen rouw bedriegen. Maar Kajafas zegt: nu is het de tijd om de kleederen te scheuren ten teeken van openbaren rouw; want ach, hier wordt de priester machteloos gemaakt, hier weet zijn ambt niets meer uit te richten; hier baat het niet meer, of de priester bidt voor een kind zijns volks, en zegt: „mijn zoon, geef God de eer“; want deze is door het duivelsche heen; ach, ach. De huichelaar... want hij heeft geen oogmerk voor dit schaaap zijner kudde gebeden en weigert te aanvaarden de verzekering, dat Deze geen schaaap, maar Herder en zelf Voorbidder bij God is. Zie, de hooge priester scheurt zich het kleed; hij heeft voor zooveel zonde geen woorden meer, alleen het wanhopig gebaar kan zijn overkropte ziel lucht geven... Maar overkropt is de ziel van den hooge priester volstrekt niet; hij scheurt wel zijn

UIT DE BUITENLANDSCHE KERKEN.

Pars-stemmen.

De strijd om het Common Prayer Book.

Op het oogenblik wordt in de Engelsche Staatskerk een scherpe strijd gevoerd. Die Staatskerk is in den loop der tijden hoe langer hoe meer gemiddeld. Er is een overblijfsel, dat nog aan het vroegere Calvinisme herinnert, n.l. het Prayer Book, letterlijk: Gebedenboek. Er zijn in het buitenland wel meer kerken, waar prediking en formuliergebed tegen elkander ingaan. Bij een bezoek aan zulke kerken is het oude gebed dikwijls het eenige, dat ons sticht en kan. Wij zijn dankbaar, dat die formuliergebeden nog bestaan. Wie weet, waartoe God ze nog wil gebruiken en hoeveel levend geloof onder de eenvoudigen daardoor nog gevoeld wordt. Daarom kan het ons niet onverschillig laten, wanneer we vernemen, dat zelfs die liturgiegebeden ten offer dreigen te vallen aan modernistische of romaniserende sloopers. Omtrent den stand van den strijd in Engeland meldde het „Hbl.“:

Onder de protest-groepen der Engelsche Staatskerk bereidt men zich thans allerwegen voor op den felle strijd dien men verwacht, zoodra de Raad der Bisschoppen zijn definitieve voorstellen zal hebben gepubliceerd.

Een nieuwe beweging in dit verband is de beweging der drie „P's“, de Protestant Parsons' Pilgrimage. Het zijn allen parsons, geestelijken, die hieraan deelnemen. Zij zijn van plan, zoodra de revisie-voorstellen der bisschoppen gepubliceerd worden, een actie te beginnen door het geheele land, teneinde de leden der Kerk alom in te lichten over de dreigende gevaren en op te wekken tot strijd tegen het „mediaevalisme“, den terugval in de middeleeuwsche leeringen.

Ook het groote lichaam der protestbeweging, de „National Church League“, maakt zich op. In de bladen is thans verschenen een oproep om een strijdskaas van 30,000 pond te vormen. Reeds direct kwam 5000 pond binnen. Deze bond maakt bekend, dat zijn strijd zich in de eerste plaats richtten zal tegen de verwachte bisschoppelijke „revisie-voorstellen“ van het Prayer Book, maar dan ook tegen de revisie-voorstellen van de patronaatsrechten over de Kerk en tegen de revisievoorstellen van de kerkelijke rechtspraak. De bond verklaart, dat hij tegen deze beide laatste heeft, dat velerlei macht, die thans nog in handen van leeken is, door deze revisie-voorstellen wordt overgebracht in de handen der bisschoppen en dat hij deze niet vertrouwt, vanwege „door de on-activiteit der bisschoppen de romaniserende beweging in de Engelsche Staatskerk haar tegenwoordige afmeting heeft kunnen bereiken“.

Theologische Fakulteiten in Frankrijk.

De drie theologische faculteiten van Parijs, Straatsburg en Montpellier tellen — zoo deelt de „Ref. Schw. Zeitung“ mee — thans 170 studenten. 84 ervan zijn Fransche, 68 buitenlandsche (12 Zwitsersche studenten en 8 vrouwelijke studenten in Straatsburg).

Hoe weinig voor een land als Frankrijk!

En hoevelen daaronder zijn nog niet puur modern!

kleeren, maar doet het heel secuur; hij draagt zorg er voor, dat zijn mooie ambtsgewaad, stel, dat hij het aanheeft, geen rafeltje verliest; de scheur beperkt zich tot de onderkleeren van Zijne Eminentie. Ge kunt den man de droefheid aanzien; maar hij is toch niet van zinnen, zoudt ge ook weer zeggen... Ja, nog brutaler wordt de komedie. Hij toont zich uitermate zeer verslagen over de verzekering van Jezus, dat hij waarlijk de Messias en de Zoon Gods was. Toch heeft juist die uitspraak hem de grootste vreugde geschonken en hem als voorzitter van het Sanhedrin uit de impasse gered. Want de inderhaast bijengeroepen getuigen konden niet eenstemmig worden; met hen schoot hij niet op. Jezus zelf hielp hem door zijn strakke zwijgen ook niet uit de moelste; en juist zou de zitting verlopen zijn zonder dat men conclusie had kunnen nemen, indien niet juist ter rechter tijd Christus had beleden de Messias te zijn; toen kon men zeggen: we zijn er, we hebben geen getuigen meer noodig. De droefheid was geveinsd; en de pijnlijke verrassing bestond niet eens; men had een paar uur gerekend, om tot deze uitspraak te kunnen komen met schijn van recht. Alles is spel.

En zie nu den Man van smarten. Met zijn zuivere ziel doorziet hij het schijnspeel ten volle. Hij proeft het in elk van zijn deelen. Hij weet, dat Kajafas liegt. En dat is: de smart vermenigvuldigd. De laatste priester staat bij het Altaar, dat waarachtig is, waarop alle eeuwen gehoopt hebben en hij treedt tot dat altaar met leugen en bedrog in de ziel, zonder voorbede en met den uitersten wil tot zelf-behoud. Deze klucht van Kajafas bewijst, dat het priesterschap van het Oude Testament de dorre tak is, dien God afhouwen kan. Maar ze toont den Christus, dat in zijn lijden hem ook het meest weerzinwekkende niet gespaard wordt. Dat de Joden zich „stooten“ aan Christus en van woede en overkropte ergernis krijschen, is zoo erg niet, als deze priesterlijke huichelaarij. God heeft Zijn Zoon met volle bewustheid de zonde in haar meest weerzinwekkenden vorm getoond; en toen zoïde Jezus: ik kom, o God, om uwen wil te doen.

Belgische Zendingskerk.

Ook de Belgische Zendingskerk is bijna geheel van het Fransche modernisme en wat wij hier zouden noemen de links-ethische richting doortrokken.

Daarom zeggen de onderstaande cijfers niet veel (overgenomen uit de „N. R. C.“):

Deze kerk telt thans 41 kerken en stations, 5 (vorig jaar 3) evangelisatieposten en 38 (v. j. 40) filialen; 6809 (v. j. 6867) volwassen leden en 1903 (v. j. 1957) kinderen; 57 (v. j. 59) Zondagsscholen met 1421 (v. j. 1596) leerlingen, 32 (v. j. 28) predikanten, 3 (v. j. 3) evangelisten, 12 evangelische agenten (v. j. 12), 93 (v. j. 78) broeders, die vergaderingen leiden; 60 (v. j. 64) kerkgebouwen en gehuurde zalen; terwijl 158 (v. j. 153) doopsbedieningen, 88 (v. j. 116) huwelijksinzogingen, 139 (v. j. 119) begrafenissen, 5405 (v. j. 5051) godsdienstoefeningen en samenkomsten plaats hadden.

Er is dus zelfs een teruggang in ledental. Gelukkig, dat er in de drie grootste steden Gereformeerde Kerken zijn.

Mogen deze eendrachtig samenwerken!

Nadere berichten over het Theologische Seminarie in Princeton.

Hebben we hier onlangs een artikel van Prof. van Andel geciteerd, thans vonden we in de Amerikaanse „Wachter“ eenige nadere berichten.

Het blad begint met er aan te herinneren, dat er sinds eenige jaren in de Presbyteriaansche Kerk (Noordelijk deel) moeite is geweest.

Vooral het geval met Fosdick is indertijd in bijna alle mogelijke nieuwsbladen vermeld en beoordeeld en heeft zoo ruchtbaarheid gekregen de wereld over. En sinds dien tijd gaat de strijd tusschen de Modernistischgezinden en hen die strikt de Presbyterische belijdenissen wenschen te handhaven in de kerk onafgebroken voort, ook al is het dat de dagbladen er zeer weinig meer van publiek maken, zeker omdat voor de meeste lezers er het nieuwtje wel wat afgaat en de sensationaal element er thans aan ontbreekt.

Daar Princeton's Seminary, dat hoerwerk voor de orthodoxie in de Presbyterian Church, in den strijd betrokken zou worden was wel te verwachten. Dat de mannen van die school zich niet onbetuigd zouden laten, maar hunne stem tegen het Modernisme zouden verheffen was natuurlijk. Maar dat er binnen de kringen der faculteit en van de Board of Directors geen oopparigheid van gevoelens is ten opzichte van den strijd, dat is jammer. En toch zoo blijkt het te zijn.

Reeds meer dan eens was er door de, laat ik ze nu maar Fundamentalists noemen, geklaagd over de zwakke, lijdlijke houding van den president van het Seminary, Dr. Ross Stevenson, en Prof. Dr. Erdman tegenover de Modernists. Men beschuldigde die beide mannen niet van met den vijand te helen, of hunne dwaalleer toegedaan te zijn, maar hunne vredelievende houding, hun pogen om alles te zamen in éénzelfde kerkverband te behouden, hun duidelijk getoonde tegenzin, om de kerk desnoods met de kerkelijke tucht te zuiveren van hen die onomwonden en openlijk de leer der Schrift op zeer belangrijke punten durven tegenstaan, heeft ergeris verwekt. En onzes inziens met recht.

Ter anderzijde is Dr. Gresham Machen, die in manhaftigen tegenstand tegen de Modernists vooraan staat, natuurlijk niet bij de Modernists in de gratie, noch bij de vredelievende partij, die van geen uitzui-

Hij weet wat hij doet; want wie een schijnspeel ontleeft en doorziet, beleeft zijn nuchterst uur.

II.

Het gescheurde gordijn.

En het voorhangsel des tempels scheurde. Marcus 15:38.

Als de takken van den boom verdorren, dan moet er een stormwind komen, om ze van den stam af te slingeren; en anders moet de bijl er in. Want een dorre tak hóóft niet meer aan den boom. Welan: Kajafas heeft zijn kleed gescheurd en daarmee bewezen, dat Aarons priesterschap tot dood hout geworden is. Nu komt de stormwind en God zelf hakt met de bijl in het dorre hout: Kajafas scheurt zijn kleed en God scheurt het gordijn. Het voorhangsel van den tempel scheurt midden door van boven naar beneden; en dat heeft God gedaan.

Wij kunnen dit wonderleeken van verscheiden kant bezien. Maar wij mogen er ook wel eens aan denken, dat het een drastische voltrekking was van het oordeel, dat Kajafas' huichelspeel van het gescheurde kleed afriep van den hemel. Immers, Kajafas heeft zijn kleed wel gescheurd, maar in zijn duistere ziel jubelde het: mijn kleed wordt van mij niet gescheurd en mijn mantel niet van mij genomen. Het is maar de vraag, welk kleed ge bedoelt. Toen hij plechtstatig de hand naar zijn kleeren bracht om er een scheur in te trekken, toen zorgde hij wel, dat zijn ambtsgewaad ongerept bleef. Want hij heeft zelf ons een blik in zijn duistere overleggingen gegund. Heeft hij niet gezegd, dat Jezus maar vallen moest? En waarom? Wel, als de oproermaker uit Nazareth nog langer het volk achter zich aan kreeg, dan zouden de Romeinen wel eens kunnen denken, dat die beweging staatsgevaarlijk was. Ze zouden dan het laatste restje zelfbestuur, dat de Joden hadden, hun ontnemen, en ze zouden alle hooge heeren in Jeruzalem kort en goed afzetten. Kajafas ziet al de hand van den Keizer grijpen naar zijn ambts-

ring- wees Dire- apole geap- De- geste- hot- ders- van- l- Ase- lare- tot- e- gees- trust- van- ni- T- V- den- niet- een- l- hede- al- w- onde- dat- e- van- nion- over- Pres- word- een- l- andi- naar- terw- valse- stred- heid, meer- Tw- betre- word- 't- al- recto- stand- lieto- Go- „Boo- ten- „Cha- omsc- Zo- is- me- eendi- Reeds- Dr- S- bedar- voor- beide- kwan- indie- He- Pre- zegt- Hodg- toch- zonde- in- de- Int- Princ- bepat- als- e- gewaad- af- te- u- kleed, honden- wijst- h- ongesch- onderk- God- z- hij, bes- rechtve- dat- de- hij- is- e- zerlijke- toga- af- Maar- het- Ka- maken- scheure- moet- v- Een- pr- bij- Kaj- bovenk- te- geri- priester- de- aar- voor- h- priester- ontmo- schen- den- pr- persons- dage- z- zijn- kle- van- ro- kleed- t- en- Hij- kleed- l- gordijn- dijt- op- maar- u- kleed- l- wil- bli- de- dor- worden